

۲۰۱۷/۰۳/۱۳

جليل غني هروي

ارزيابي ستراتيژي امريكا براي افغانستان

با تشكيل حكومت جديد ايالات متحده امريكا به رياست دونالد ترمپ ابهاماتي در سياست خارجي اين حكومت وجود دارد. دونالد ترمپ اولين بيانيه اش را به كانگرس ايالات متحده و از آن طريق خطاب به مردم اين كشور پس از احراز كرسي رياست جمهوري، شام سه شنبه بيست و هشتم فبروري ايراد نمود.

درين بيانيه خلاف آنچه انتظار مي رفت آقاي ترمپ به روابط ايالات متحده با جهان و مخصوصاً افغانستان كه در حدود ده هزار سر باز امريكائي عليه دهشت افگنان مي رزمند، عراق و سوريه دو معضله ديگر ميراث حكومت هاي گذشته ايالات متحده كه تعداد محدود سربازان امريكائي در آنجا مستقر هستند، و روسيه كه سر و صدا هاي در مورد مناسبات نزديك ترمپ با ولاديمير پوتين رئيس جمهور روسيه و همچنان ادعا هاي دخالت روسيه در سيستم انتخابات رياست جمهوري وجود دارد، همچنان ساير صاحب نظران گرديده است.

قصر سفيد مصروف بر رسي تقاضاي جان نكلسن قوماندان قواي بين المللي در افغانستان براي اعزام عساکر بيشتر در تابستان امسال به افغانستان و پيشنهادهات وزير دفاع جديد ايالات متحده در رابطه با افغانستان است و احتمال آن مي رود كه تا دو ماه ديگر و يا كمتر از آن قصر سفيد تصميمش را درين رابطه اعلام نمايد.

روز پنجشنبه نهم مارچ بلند پايه ترين مقام نظامي امريكا در شرق ميانه به كانگرس ايالات متحده گفت كه براي كمك به آموزش و مشاوره به نيروهاي افغانستان، احتمالاً نيروهاي امريكايي بيشترى در افغانستان لازم است.

جنرال ووتل قوماندان قواي مركز ايالات متحده امريكا روز پنجشنبه در جلسه كميته نيروهاي مسلح در مجلس سنا به جواب اين سوال كه براي دولت ترمپ دربارۀ گام هاي بعدي امريكا در طولاني ترين جنگ تاريخ اين كشور چه توصيه هاي دارد، گفت: "معتقدم كه قواي بيشترى لازم است تا ماموريت مشاوره و كمك به قواي افغانستان، موثرتر شود."

جيمز ووتل معتقد است كه ستراتيژي موجودۀ قواي ايالات متحده در افغانستان مستلزم باز نگري است. به موجب اين ستراتيژي سربازان امريكايي نقش مشوره دهى دارند و كوماندهو هاي امريكائي فقط زماني مي توانند وارد درگيري شوند كه به آنها تيراندازى شود.

در عين حال وي با صراحت اظهار داشت كه «ما در حال توسعه يك ستراتيژي و گفت و گو با وزير دفاع و پنتاگون هستيم. جنرال نيكلسن قوماندان قواي بين المللي در افغانستان و من هر دو در حال تهيه بهترين مشوره و پيشنهادهاي ما به وزير دفاع هستيم و انتظار پيشرفت را در اين راستا مي كشييم. من باور دارم كه ستراتيژي تازه ما در افغانستان در برگرينده نيروهاي اضافي خواهد بود زيرا با اين كار مي توانيم ماموريت مشوره و آموزش را موثر تر به پيش ببريم.»

در عين حال بعضي از اعضاي برجسته سنای امريكا تاكيد مي ورزند كه چگونگي نابود سازي دهشت افگان در پاكستان و جلوكيري از مداخله هاي ايران و روسيه در افغانستان بايد در ستراتيژي تازه واشنگتن در نظر گرفته شوند.

جنگ افغانستان يكي از طولاني ترين جنگ هاي امريكا در خارج اين كشور گفته شده و اکنون بيش از شانزده سال از آغاز حملات ايالات متحده عليه حكومت طالبان و قرارگاه هاي القاعده در افغانستان در سال ۲۰۰۱ مي گذرد و همچنان جنگ هاي عراق و سوريه ميراث حكومت جارج بوش به اوباما و از حكومت اوباما به حكومت جديد ايالات متحده است. ايالات متحده با درگيري درين جنگ ها سرمايه گذاري هاي عمده و كلاني چه از نگاه تلفات انساني و از دست دادن جوانان و سر بازنش و چه از نگاه مصارف گزاف مالي نموده و شكست قطعي ايالات متحده در هر يك از اين جنگ ها به بهاي اعتبار بين المللي آن تمام خواهد شد.

درين بررسي ها مشاوريني كار ميكنند كه اكثريت آنها در افغانستان به حيث قوماندانهاي نظامي خدمت کرده و شناخت خوبي از اوضاع نظامي و ملكي و اجتماعي و همچنان از گروه هاي دهشت افگني دارند كه به كمك كشور هاي خارجي عليه حكومت افغانستان و متحدين بين المللي آن مي جنگند. اين مشاورين همچنان تحليل و بررسي همه جانبه

از دخالت کشورهای همسایه مخصوصاً پاکستان و ایران و حالا روسیه دارند و خوب می دانند که چه نقشی این کشورها در تداوم جنگ و بی ثباتی در افغانستان دارند و در پی چه منافعی برای شان می باشند.

مشاورینی که در رابطه با اوضاع افغانستان کار میکنند و رئیس جمهور جدید ایالات متحده را در تصمیم گیری در مورد سیاست آینده این کشور در رابطه با افغانستان کمک میکنند عبارتند از:

- جنرال جیم ماتیس نخستین جنرال امریکائی که پس از حملات یازدهم سپتمبر، شانزده سال قبل برای شکست دادن رژیم طالبان وارد افغانستان شد و در قندهار جایگزین گردید و اکنون به حیث وزیر دفاع ایالات متحده تعیین گردیده است.

- جنرال دیگری که تجربه جنگ افغانستان را دارد هربرت ریمنند مک ماستر، مشاور امنیت ملی کنونی دونالد ترامپ است که رهبری ملکی و نظامی افغانستان از وی شناختی خوبی دارند.

آقای مک ماستر در سال ۲۰۱۰ معاون قوماندانی قوای بین المللی کمک به امنیت (آیساف) در بخش پلان گذاری و رئیس "شفافیت"، واحد خاص مبارزه با فساد اداری و مالی در ساختار قوای خارجی و دولت افغانستان بود.

- جوزف دنفورد که تمام شهرهای افغانستان را گشته و با تمام مناطق و مردم افغانستان آشنائی دارد تا سال ۲۰۱۴ قوماندان قوای امریکایی در کابل بود، اکنون رئیس کمیته مشترک لوی درستیزهای قوای ایالات متحده امریکا شده است.

به عقیده جوزف دنفورد رئیس کمیته مشترک لوی درستیزهای قوای ایالات متحده امریکا، روسیه، چین، ایران، کوریای شمالی و افراط گرایی پنج تهدید بزرگ در برابر منافع واشنگتن در جهان هستند، اما هرگاه تهدیدی دیگری بر این فهرست افزوده شود، پاکستان بوده می تواند.

جنرال جوزف دنفورد، در نشست در انستیتوت بروکینگز در واشنگتن گفت: «پاکستان تهدیدهای کنونی در برابر واشنگتن را برجسته ساخت.»

این جنرال امریکایی به جواب سوالی که پاکستان کشوری است که روابط پیچیده با امریکا دارد آیا می تواند ششمین تهدید بزرگ در برابر ایالات متحده باشد؟ گفت: «من فکر می کنم که هرگاه به این فهرست تهدیدها، یک تهدید دیگر اضافه شود، آن پاکستان نیز بوده می تواند»

حکومت جدید ایالات متحده امریکا با مشکل عمده مخصوصاً در رابطه با چگونگی حل معضله افغانستان و ختم جنگ در افغانستان مواجه است. هر تصمیم این کشور در باره افغانستان تأثیر مستقیم بر صلح و ثبات در افغانستان و منطقه و مبارزه با دهشت افگنی در جهان دارد. از یک طرف دوام جنگ در افغانستان نه تنها مصارف گزاف مالی و تحمل تلفات جانی را در پی خواهد داشت که در نتیجه بر حساسیت های مالی دهنندگان و مردم امریکا در مجموع خواهد افزود و دولت هم مجبور خواهد بود خواسته مردم را رعایت نماید و از جانب دیگر دولت افغانستان در وضعیتی از نگاه نظامی و مالی و ثبات سیاسی قرار ندارد که بتواند به تنهایی و بدون کمک مالی و نظامی جهان خارج بالخصوص ایالات متحده امریکا بقای داشته باشد و سقوط این حکومت دارای پی آمد های خواهد بود که تأثیرات آن در بی ثباتی منطقه و افزایش افراط گرایی و دهشت افگنی نقش مستقیم خواهد داشت.

دو حکومت قبلی امریکا که جنگ افغانستان در زمان آنها آغاز و یا ادامه یافت یعنی حکومت های جارج بوش و اوباما هم با چنین مشکلی مواجه بودند. حکومت جارج بوش بعد از حمله بر قرارگاه های القاعده در افغانستان و سقوط دادن حکومت حامی القاعده یعنی طالبان متوجه عراق گردید و به هر دلیلی که بود برعراق حمله نمود و افغانستان را فراموش کرد و بدون اینکه طرح طولی المدی برای ثبات افغانستان و یا تقویه نهاد های نظامی و ملکی این کشور بعد از تقریباً سی سال جنگ و بی امنیتی داشته باشد، افغانستان را از صدر اولویت های سیاسی و نظامی اش پائین انداخت و این حالت تا ختم دوره ریاست جمهوری بوش در سال ۲۰۰۹ دوام یافت.

حکومت بارک اوباما میراث بر این دو جنگ گردید ولی جنگ دیگری هم در شرق میانه به آن افزوده شد و آن جنگ سوریه بود و در دور دوم ریاست جمهوری اش بارک اوباما به ملت امریکا وعده سپرد که جنگ عراق و افغانستان را خاتمه می دهد و سر بازان امریکائی را به کشور بر می گرداند ولی دوام جنگ و شدت آن که ناشی از اعلام تقسیم اوقاتی برای خروج عساکر امریکائی از افغانستان بود باعث تشجیع مخالفین دولت افغانستان و حامیان منطقوی از جمله پاکستان و ایران گردید و برای کسب موقف قوی تری، جنگ و مقاومت علیه دولت افغانستان را شدت بخشیدند و طالبان هم تقویه گردیده و موقف بالاتری اتخاذ کردند. عراق نیز به جنگ دیگری در گیر شد و با خلای قدرت و ضعف حکومت و فرقه جنگی ها گروه داعش سر بلند کرد که هم عراق و هم سوریه را مورد تهدید و ویرانی قرار داد و حتی تعدادی از طالبان نا راضی و هم پیمانان شان بیرق داعش را در افغانستان نیز بلند نمودند.

حالا دولت جدید ایالات متحده آمریکا در رابطه با بحران افغانستان با دو انتخاب عمده مواجه است یکی این که سر بازان خود را از افغانستان خارج سازد و به کمک های مالی و تخنیکی خود برای تقویه حکومت افغانستان و تمویل نیرو های امنیتی افغانستان ادامه دهد که این موقف احتمالاً به یک هرج و مرج سیاسی دیگر و سقوط حکومت با در نظر داشت اختلافات عمیق در دستگاه حاکمه، قطبی شدن جامعه و دستگاه دولت مرکب از هر سه قوای اجرائیه، مقننه و قضا، تشدید اختلافات متنوع قومی، مذهبی، سمتی، منطوقی و قبیلوی و زبانی، عدم توانائی قوای امنیتی برای دفاع از حکومت به تنهایی با روحیه ضعیف رزمی و همچنان فساد در دستگاه نظامی و اداری و عدم همکاری و حمایت عامه از حکومت منجر خواهد شد که در آن صورت امکان بروز یک جنگ داخلی دیگر بین قدرت های سیاسی و شبه نظامیان گروه های متخاصم و مخالف محتمل است و در نهایت بی ثباتی منطقه و تبدیلی این منطقه به یک پایگاه عمده دهشت افکنی خواهد شد که ایالات متحده، غرب در مجموع و هم کشور های منطقه و روسیه چنین انکشاف نا میمونی را نمی خواهند.

انتخاب دوم تقویه، حفظ و احتمالاً افزایش قوای موجود ایالات متحده آمریکا در افغانستان و شدت عمل برای سرکوب نمودن مخالفین و در عین زمان تقویه قوای نظامی و نهاد های اداری و ملکی افغانستان و دوام مساعدتهای مالی و تخنیکی به افغانستان است تا از سقوط نظام سیاسی موجود جلوگیری شده بتواند و در عین حال به حکومت در بهتر سازی عرضه خدمات در جهت حصول حمایت مردم از حکومت و همکاری با آن و جلوگیری از فساد کمک نماید که این گزینه نه تنها خواهد توانست از هدر رفتن سر مایه گذاری های جانی و مالی و سیاسی متحدین غرب با افغانستان جلوگیری نماید بلکه نزدیکی با سیاست و روشی دارد که دو حکومت قبلی ایالات متحده آمریکا یعنی حکومت های بوش و اوباما آنرا پیش گرفته بودند.

طوریکه از نشرات و آنچه که در رسانه ها درز میکند بر می آید حکومت جدید ایالات متحده آمریکا در پی طرح و تطبیق ستراتیژی است که نکاتی از انتخاب دوم را در بر خواهد داشت.

ولی هر گونه ستراتیژی که شامل مهار نمودن مداخلات همسایگان افغانستان بخصوص پاکستان و ایران و حالا روسیه نباشد کار گر نخواهد افتاد و این جنگ و خونریزی دوام خواهد یافت و باز هم این ملت افغانستان است که قربانی خواهد داد.

در وضع امنیتی که اکنون افغانستان قرار دارد هیچگونه امیدی برای پیروزی قوای امنیتی به تنهایی بر مخالفین برده شده نمی تواند زیرا با دوام حمایتی که این مخالفین از متحدین شان بخصوص همسایگان افغانستان می گیرند و با جریان سرازیر شدن ملیونها دالر کمک مالی از شیوخ عرب و حکومت های حامی طالبان و تند روانی که خواهان انتشار تعبیر های سختگیرانه شان از اسلام هستند، محال است که قوای امنیتی افغانستان به تنهایی بتواند پیروزی نهائی را بدست آورد. گزارش جدید ملل متحد از وضع امنیتی افغانستان مشعر است که وضع امنیتی در افغانستان در سالی که تا چند روز دیگر آغاز می یابد بد تر خواهد شد و جنگ ها شدت بیشتری خواهد کرد. این هشدار و ارزیابی به معنی لزوم دوام کمک های نظامی و تخنیکی و مالی به افغانستان جنگ زده و به نحوی جلوگیری از مداخلات و کمک های همسایگان و حامیان مخالفین است.

پایان

د پانوی شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
پاډونه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالې د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ